

REŠITVE

Naloga 1 (20 točk)

Poiščite kompleksno število u , ki zadošča enačbi

$$(3 - i\sqrt{3})^6 = \frac{1}{2 - i}u.$$

Najprej zapišimo kompleksno število $z = 3 - i\sqrt{3}$ v polarni obliki. Ker je $x = 3$ in $y = -\sqrt{3}$, sta polarni koordinati enaki:

$$r = \sqrt{9 + 3} = 2\sqrt{3},$$

$$\varphi = \arctan \frac{-\sqrt{3}}{3} = -\arctan \frac{1}{\sqrt{3}} = -\frac{\pi}{6}.$$

Polarna oblika je zato:

$$z = 2\sqrt{3}(\cos(-\frac{\pi}{6}) + i \sin(-\frac{\pi}{6})).$$

Sedaj uporabimo DeMoivreovo formulo in dobimo:

$$z^6 = (3 - i\sqrt{3})^6 = (2\sqrt{3})^6(\cos(-6 \cdot \frac{\pi}{6}) + i \sin(-6 \cdot \frac{\pi}{6})) = 64 \cdot 27(\cos \pi - i \sin \pi) = -1728.$$

Sledi

$$-1728 = \frac{1}{2 - i}u$$

in

$$u = -1728(2 - i) = -3456 + 1728i.$$

Naloga 2 (20 točk)

Za zaporedje s splošnim členom

$$a_n = n^2 - 5n + 2007$$

preverite, da je monotono, določite največji in najmanjši člen (če obstajata) ter supremum in infimum.

Najprej preverimo, da zaporedje od drugega člena naprej monotono narašča:

$$a_{n+1} - a_n = (n+1)^2 - 5(n+1) + 2007 - (n^2 - 5n + 2007) = 2n - 4 \geq 0 \quad (\text{za } n \geq 2).$$

Velja torej:

$$a_1 \geq a_2 \text{ in } a_2 \leq a_3 \leq a_4 \leq a_5 \leq \dots$$

Najmanjši člen zaporedja in hkrati infimum je torej

$$\min_{n \geq 1} a_n = \inf_{n \geq 1} a_n = a_2 = 2^2 - 5 \cdot 2 + 2007 = 2001.$$

Največji člen ne obstaja, supremum pa je enak

$$\sup_{n \geq 1} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} (n^2 - 5n + 2007) = \infty.$$

Naloga 3 (20 točk)

Izračunajte odvod implicitno podane funkcije

$$y^{\sin x} = \ln(x^2 + y^2).$$

Izraz $y^{\sin x}$ najprej zapišimo v obliki, ki bo primernejša za odvajanje:

$$y^{\sin x} = e^{\ln y^{\sin x}} = e^{\sin x \ln y}.$$

Odvajajmo:

$$e^{\sin x \ln y} (\cos x \ln y + \sin x \cdot \frac{y'}{y}) = \frac{1}{x^2 + y^2} (2x + 2yy').$$

Iz dobljene enačbe je treba le še izraziti odvod y' :

$$y' (y^{\sin x} \sin x \cdot \frac{1}{y} - \frac{2y}{x^2 + y^2}) = \frac{2x}{x^2 + y^2} - y^{\sin x} \cos x \ln y,$$

$$y' = \frac{\frac{2x}{x^2 + y^2} - y^{\sin x} \cos x \ln y}{y^{\sin x} \sin x \cdot \frac{1}{y} - \frac{2y}{x^2 + y^2}},$$

$$y' = \frac{2x - (x^2 + y^2) y^{\sin x} \cos x \ln y}{(x^2 + y^2) y^{\sin x} \sin x \cdot \frac{1}{y} - 2y}.$$

Naloga 4 (20 točk)

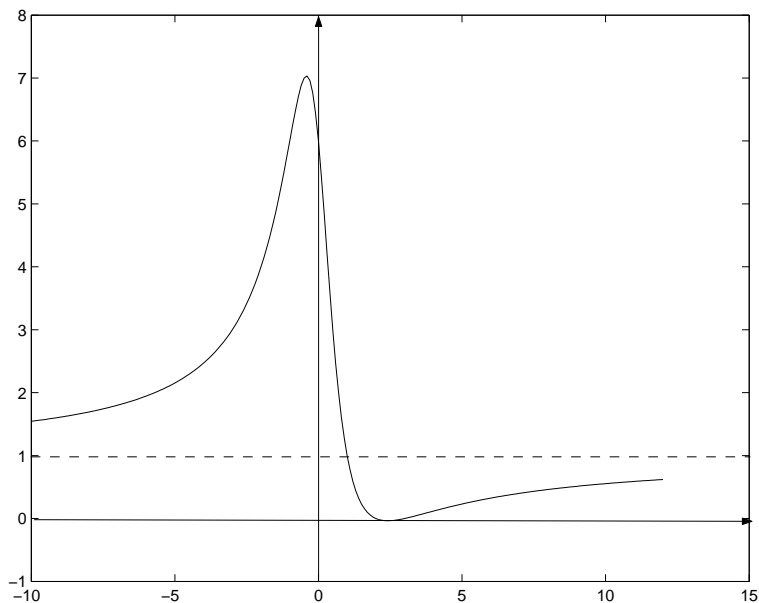
Narišite graf funkcije

$$f(x) = \frac{x^3 - 4x^2 + x + 6}{x^3 + x^2 + x + 1}.$$

Določite tudi ničle, pole, začetno vrednost, asimptoto in ekstreme funkcije $f(x)$.

Razcepimo števec in imenovalac v funkcijskem predpisu:

$$f(x) = \frac{(x+1)(x-2)(x-3)}{(x+1)(x^2+1)} = \frac{(x-2)(x-3)}{x^2+1}.$$

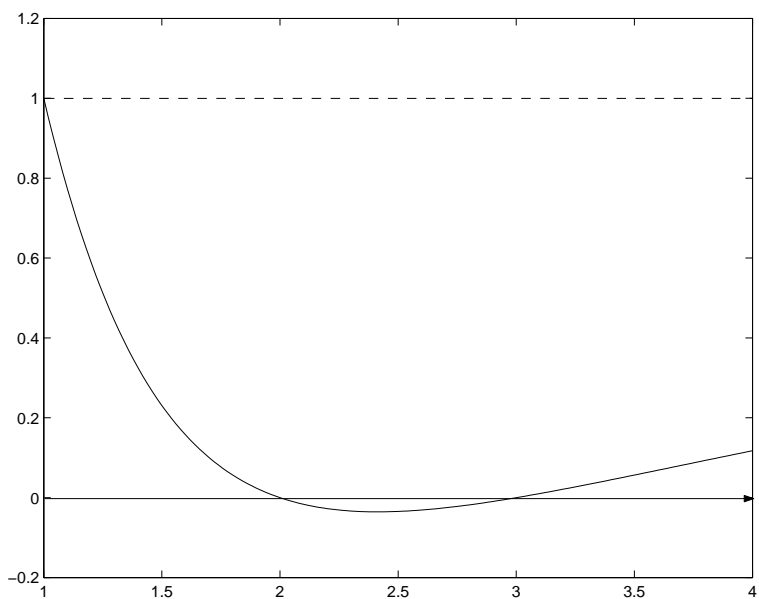
Torej, funkcija $f(x)$ ima dve ničli, to sta $x_1 = 2$ in $x_2 = 3$. Polov nima. Začetna vrednost je enaka $f(0) = 6$. Izračunajmo asimptoto:

$$(x^2 - 5x + 6) : (x^2 + 1) = 1 + \frac{5 - 5x}{x^2 + 1}.$$

Asimptota je torej vodoravna, določena z $y = 1$. Presečišča grafa in asimptote dobimo kot rešitve enačbe

$$\frac{(x - 2)(x - 3)}{x^2 + 1} = 1.$$

Torej, graf funkcije in asimptota se sekata v točki $T(1, 1)$.

Izračunati moramo le še ekstreme funkcije $f(x)$. Kandidati za ekstreme so stacionarne točke, ki jih dobimo kot rešitev enačbe $f'(x) = 0$, tj.

$$f'(x) = \frac{(2x - 5)(x^2 + 1) - 2x(x^2 - 5x + 6)}{(x^2 + 1)^2} = 0.$$

Torej

$$x^2 - 2x - 1 = 0$$

in stacionarni točki sta dve: $x_3 = 1 + \sqrt{2}$ in $x_4 = 1 - \sqrt{2}$. Ker je iz grafa razvidno, da mora biti v točki $x_3 = 1 + \sqrt{2}$ lokalni minimum, v točki $x_4 = 1 - \sqrt{2}$ pa lokalni maksimum, drugih odvodov ne bomo računali.

Naloga 5 (20 točk)

Izračunajte nedoločeni integral:

$$\int \left(\frac{x^3 - 2x + 1}{4 + x^2} + \frac{3x + 2}{x^2 - 1} \right) dx.$$

Prvi ulomek pod integralom najprej zapišemo kot

$$\frac{x^3 - 2x + 1}{4 + x^2} = x + \frac{1 - 6x}{x^2 + 4}$$

in računamo:

$$\begin{aligned} \int \left(\frac{x^3 - 2x + 1}{4 + x^2} + \frac{3x + 2}{x^2 - 1} \right) dx &= \int \left(x + \frac{1}{x^2 + 4} - \frac{6x}{x^2 + 4} + \frac{3x + 2}{x^2 - 1} \right) dx = \\ &= \int x dx + \int \frac{1}{x^2 + 4} dx - \int \frac{6x}{x^2 + 4} dx + \int \frac{3x + 2}{x^2 - 1} dx = \\ &= \frac{x^2}{2} + \frac{1}{4} \int \frac{1}{1 + (\frac{x}{2})^2} dx - \int \frac{3}{t} dt + \frac{5}{2} \int \frac{1}{x - 1} dx + \frac{1}{2} \int \frac{1}{x + 1} dx = \\ &= \frac{x^2}{2} + \frac{1}{2} \arctan \frac{x}{2} - 3 \ln |x^2 + 4| + \frac{5}{2} \ln |x - 1| + \frac{1}{2} \ln |x + 1| + C \end{aligned}$$

Pri tem smo vpeljali novo spremenljivko $t = x^2 + 4$ z diferencialom $dt = 2x dx$ in ulomek $\frac{3x+2}{x^2-1}$ razbili na parcialne ulomke:

$$\frac{3x + 2}{x^2 - 1} = \frac{5}{2} \frac{1}{x - 1} + \frac{1}{2} \frac{1}{x + 1}.$$